

1942
22.10.2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, inițiată de domnii deputați Florian Daniel Geantă; Petru Movilă; Gheorghe Udriște și Iulian Vladu din Grupul parlamentar al PD-L (Bp. 265/2013).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă reglementează modificarea și completarea unor dispoziții ale *Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, propunând, în principal, următoarele aspecte:

- modificarea prevederilor referitoare la numărul de exemplare în care se încheie contractul individual de muncă al asistentului personal al persoanei cu handicap grav, acesta urmând a fi încheiat în număr de 4

exemplare, în loc de 3, cât este stabilit în prezent, cel de-al patrulea fiind transmis agenției teritoriale pentru prestații sociale (art. 39 alin. (2));

- stabilirea unei noi situații de încetare de drept a contractului individual de muncă al asistentului personal al persoanei cu handicap grav, și anume aceea a expirării perioadei de valabilitate a certificatului de încadrare în grad de handicap al persoanei asistate (art. 39 alin. (4));

- modificarea sursei de finanțare a *sumelor* necesare din care se suportă salarizarea și celelalte drepturi cuvenite asistentului personal, în sensul că acestea vor fi suportate de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice (*în prezent, aceste sume sunt asigurate de către autoritățile administrației publice locale de la bugetul local*) (art. 40 alin. (1));

- stabilirea modalității de plată a sumelor anterior menționate, în sensul că aceasta va fi efectuată lunar, prin transfer de la Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție, prin intermediul agenților teritoriale, către primăriile angajatoare;

- abrogarea alin. (1) și (2) ale art. 42, care prevăd următoarele:

„(1) *Adultul cu handicap vizual grav poate opta pentru asistent personal sau indemnizație de însățitor.*

(2) *Persoanele cu handicap grav care au și calitatea de pensionari de invaliditate gradul I pot opta pentru indemnizația pentru însățitor prevăzută la art. 61 din Legea nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, sau pentru asistent personal. Dreptul de opțiune se menține și în cazul trecerii pensionarilor de invaliditate la pensia pentru limită de vârstă.”*

- stabilirea faptului că *plata indemnizației lunare de care ar urma să beneficieze părinții sau reprezentanții legali ai copilului cu handicap grav, adulții cu handicap grav ori reprezentanții legali ai acestora, cu excepția celor cu handicap vizual grav se va asigura prin transfer* de la Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție, prin intermediul agenților teritoriale (art. 43 alin. (2));

- stabilirea modalității de plată a indemnizației anterior menționate, în sensul că aceasta se va asigura de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice (alin. (2¹), nou introdus la art. 43).

II. Observații

1. Potrivit art. 35 din Legea nr. 448/2006, republicată, persoana cu handicap grav are dreptul, în baza evaluării sociopsihomedicale, la un asistent personal.

Propunerea de modificare constă în adăugarea la finalul acestui articol a sintagmei „*conform deciziei comisiei de evaluare menționată în certificatul de încadrare în grad de handicap.*”

Evaluarea persoanelor adulte cu handicap este un proces complex prin care sunt estimate și recunoscute particularitățile de dezvoltare, integrare și incluziune socială a acestora.

Procesul presupune colectarea de informații cât mai complete și interpretarea acestora în scopul orientării asupra deciziei și intervenției.

Evaluarea este subordonată *principiului interesului persoanei cu handicap*, potrivit căruia orice decizie este luată numai în interesul acestei persoane, fiind inacceptabile abordările intemeiate pe mila și pe percepția persoanelor cu handicap ca fiind neajutorate. *Serviciul de evaluare complexă a persoanelor adulte cu handicap* efectuează evaluarea/reevaluarea complexă a adultului cu handicap la sediul propriu sau la domiciliul persoanei.

Încadrarea în grad și tip de handicap se face de comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, denumită *comisie de evaluare*.

De asemenea, documentul care atestă încadrarea în grad de handicap poate fi, după caz, certificatul de încadrare în grad de handicap sau decizia de încadrare în grad de handicap, emise de comisia județeană/locală de evaluare a persoanelor adulte cu handicap, respectiv *Comisia superioară de evaluare a persoanelor adulte cu handicap*.

În forma propusă de inițiator se restrâng tipul de beneficiari, în sensul că persoanele adulte care dețin decizie emisă de *Comisia Superioară* nu vor beneficia de asistent personal.

2. Potrivit art. 39 alin. (2) din Legea nr. 448/2006, „*Contractul individual de muncă se întocmește în 3 exemplare, câte unul pentru fiecare parte contractantă, iar cel de-al treilea exemplar se transmite direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului județene, respectiv locale ale sectoarelor municipiului București, în termen de 5 zile de la încheierea acestuia.*”

Referitor la modificarea propusă pentru **alin. (2) al art. 39**, care vizează întocmirea contractului individual de muncă în 4 exemplare, în loc de 3, cât este stabilit în prezent, cel de-al patrulea fiind transmis *Agenției teritoriale pentru plăți și inspecție socială*, precizăm că instituția la care se face referire nu are atribuții în controlul relațiilor de muncă. Mai mult, potrivit art. 40 alin. (2) din Legea nr. 448/2006, serviciul public de asistență socială dispune efectuarea de controale periodice asupra activității asistenților personali și prezintă semestrial un raport consiliului local.

În ceea ce privește modificarea **alin. (4) al art. 39**, în sensul în care contractul individual de muncă al asistentului personal încetează de drept în cazul expirării perioadei de valabilitate a certificatului, facem precizarea că asistentul personal reprezintă un serviciu social care se asigură pe perioada valabilității documentului care atestă încadrarea în grad de handicap.

Mai mult, propunerea legislativă instituie o nouă formă de încetare de drept a contractului individual de muncă, aceste soluții legislative fiind derogatorii de la prevederile Codului muncii, aprobat prin *Legea nr.53/2003*.

3. Referitor la sursa de finanțare a drepturilor salariale ale asistenților personali, precum și a indemnizației persoanelor cu handicap grav, menționată în *Expunerea de motive* drept cauză pentru modificarea **art.40** din Legea nr.448/2006, precizăm că atât *finanțarea drepturilor asistenților personali* ai persoanelor cu handicap grav, cât și cea a *indemnizațiilor lunare* ale persoanelor cu handicap grav, acordate în baza prevederilor art.42 alin.(4) din *Legea nr.448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, se face din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor și municipiului București, *alocate cu această destinație* prin legile bugetare anuale (*pentru anul 2013, a se vedea Anexa 5 din Legea bugetului de stat pe anul 2013, nr.5/2013*).

Potrivit prevederilor legilor bugetare anuale, repartizarea acestor sume pe comune, orașe, municipii, sectoare și municipiul București, după caz, se face prin decizie a directorului direcției generale a finanțelor publice județene, respectiv a municipiului București, după consultarea consiliului județean și a primarilor, iar autoritățile administrației publice locale alocă

pe lângă sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată și sume din bugetele locale ale acestora (*a se vedea art.5 alin.(5) și alin.(6) din Legea nr.5/2013*).

Având în vedere că propunerea legislativă reglementează ca finanțarea drepturilor asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav, precum și cea a indemnizațiilor lunare ale persoanelor cu handicap grav să se facă integral de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, determinând astfel influențe financiare suplimentare asupra bugetului general consolidat, conform cerințelor art.7 din *Legea responsabilității fiscal-bugetare, nr.69/2010*, inițiatorii aveau obligația să prezinte:

- *fișa finanțiară* prevăzută la art. 15 din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, însotită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;

- *declarație* conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

Mai mult, potrivit *Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare*, la Cap. *Cheltuielile care se prevăd în bugetele proprii ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București și al municipiului București* din Anexa nr. 5 sunt definite ca transferuri cu caracter general între diferite niveluri ale administrației numai transferurile din bugetele locale pentru instituțiile de asistență socială pentru persoanele cu handicap.

În acest sens, subliniem că inițiatorii nu au respectat nici dispoziția art.138 alin. (5) din *Legea fundamentală, republicată*, potrivit căreia „*Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.*”, neprecizând sursele de finanțare necesare aplicării măsurilor propuse.

4. Potrivit prevederilor **art. 42 alin. (1) și (2)** din *Legea nr. 448/2006, republicată*, adultul cu handicap vizual grav poate opta pentru asistent personal sau indemnizație de însotitor.

Propunerea de abrogare a acestor dispoziții ar atrage după sine anularea exercitării dreptului la opțiune al adultului cu handicap grav pentru asistent personal sau indemnizație de însotitor, ceea ce ar constitui discriminare

față de celelalte persoane cu handicap grav, pe de o parte, iar pe de altă parte, presupune suplimentarea bugetului de stat.

Asigurarea sumelor necesare plății indemnizației lunare care se acordă în locul asistentului personal al persoanei cu handicap grav, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, vine în contradicție cu *Legea bugetului de stat pe anul 2013 nr. 5/2013*.

5. Referitor la modificarea **art.58** și introducerea **art.58¹**, menționăm că în cuprinsul propunerii legislative apar sintagmele „asistent personal” și „însoțitor” fără a rezulta dacă cele două sintagme sunt sinonime, iar în cazul în care nu sunt, persoanele la care se face referire la art.58 alin.(3) beneficiază atât de asistent personal, care, potrivit legii, este salariat, cât și de însoțitor plătit cu indemnizație.

Nu considerăm oportună introducerea noului **art.58¹** având în vedere că prin prevederile acestuia drepturile salariale ale asistenților personali sunt considerate prestații sociale pentru persoana cu handicap grav, fără a se ține cont că aceste drepturi sunt acordate conform contractului de muncă încheiat potrivit prevederilor art.39 alin.(1).

De asemenea, facem precizarea că asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav au calitatea de salariați ai primăriei localității de domiciliu sau reședință a persoanei cu handicap grav, fiind plătiți din fondul de salarii al acestor instituții. Prestațiile sociale sunt cheltuieli de natura asistenței sociale, din fondurile aprobate pentru cheltuieli de natura asistenței sociale neputându-se finanța cheltuieli de natură salarială.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

**DOMNULUI SENATOR GEORGE – CRIN LAURENTIU
ANTONESCU
PREȘEDINTELE SENATULUI**